

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobkyně	V. M., nar. X st. přísl. Ukrajina, bytem X
zastoupené	Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1
proti žalovanému	Ministerstvo vnitra- OAMP se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7,

v řízení o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu,

takto:

- I. Zásah žalovaného, spočívající v tom, že žalobkyni vrátil její žádost o poskytnutí dočasné ochrany podanou dne 9. 7. 2025, vedenou pod sp. zn. OAM-0395827/DO-2025, jako nepřijatelnou byl nezákonný.
- II. Žalovanému **se zakazuje** pokračovat v porušování práv žalobkyně a **přikazuje se** mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu, zaevidované pod sp. zn. OAM-0395827/DO-2025.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení **ve výši 12 269,40 Kč** a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Petra Václavka.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně je státní příslušnicí Ukrajiny, která dne 9. 7. 2025 požádala v České republice o dočasnou ochranu podle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny. Její žádost byla žalovaným odmítnuta jako nepřijatelná, s tím, že nebylo prokázáno, že žalobkyně je osobou podle § 3 lex Ukrajina.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. V podané žalobě žalobkyně uvedla, že ze strany žalovaného došlo k nesprávné a předčasné aplikaci ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny (dále jen „lex Ukrajina“), v důsledku čehož byla žalobkyně předem vyloučena z možnosti získat dočasnou ochranu. Tímto postupem jí nebylo přiznáno právní postavení osoby požívající dočasné ochrany ve smyslu § 3 odst. 1 lex Ukrajina, čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady EU 2022/382 a čl. 5 směrnice Rady 2001/55/ES.
3. Žalobkyně dále namítla, že správní orgán při rozhodování nezohlednil individuální okolnosti jejího případu a její postavení nebylo řádně přezkoumáno ani posouzeno. Tímto postupem správní orgán porušil základní zásady činnosti správních orgánů, zejména zásadu proporcionality a zásadu ochrany legitimního očekávání podle § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
4. Nezákonný postup žalovaného byl ve smyslu § 82 soudního řádu správního zaměřen přímo proti žalobkyni, přičemž nepřímě došlo i k zásahu do práv jejích rodinných příslušníků. V důsledku tohoto postupu je žalobkyně oprávněna k pobytu na území České republiky pouze po omezenou dobu 90 dnů jako držitelka ukrajinského biometrického cestovního dokladu. Ve skutečnosti je však tímto nucena k trvalému přesídlení na území Ukrajiny, kde nadále probíhá ozbrojený konflikt.
5. Žalobkyně uvedla, že je státní občankou Ukrajiny, která až do února roku 2022 trvale pobývala na území Ukrajiny, kde měla vybudované rodinné, ekonomické a sociální zázemí. V důsledku bezprostřední hrozby invaze vojsk Ruské federace byla dne 18. 2. 2022 nucena opustit svou domovskou zemi a přesídlit na území České republiky. Dne 12. 4. 2022 jí byla udělena dočasná ochrana, která byla následně opakovaně prodloužena, naposledy s platností do 31. 3. 2025.
6. Žalobkyně se včas objednala k prodloužení dočasné ochrany, avšak tato jí prodloužena nebyla. Její pobyt byl zrušen z důvodu neznámého pobytu dne 9. 7. 2025. V reakci na tuto skutečnost žalobkyně znovu požádala o udělení dočasné ochrany, přičemž její žádost byla správním orgánem na místě posouzena jako nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

č. 65/2022 Sb., lex Ukrajina, s odůvodněním, že žalobkyně neprokázala, že je osobou ve smyslu § 3 tohoto zákona.

7. V rámci obsahu žaloby žalobkyně nejprve argumentovala ve věci přípustnosti žaloby, přičemž odkázala na ustálenou judikaturu správních soudů, jakož i na závěry Soudního dvora Evropské unie učiněné ve věci vedené pod sp. zn. SE-753/23 ze dne 27. 2. 2025, z níž cituje.
8. Dále žalobkyně namítla nesprávnou aplikaci ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) lex Ukrajina. Připustila, že ze země původu byla vysídlena před zahájením válečného konfliktu, avšak je přesvědčena, že ke dni 24. 2. 2022 byla na území Ukrajiny trvale usazena a měla zde těžiště svého rodinného, společenského, ekonomického a kulturního života. Z tohoto důvodu se na ni dle jejího názoru vztahuje ustanovení § 3 odst. 1 citovaného zákona ve spojení s čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady EU 2022/382.
9. Žalobkyně následně poukázala na judikaturu správních soudů a vyjádřila přesvědčení, že smyslem a účelem zákona lex Ukrajina je poskytnout dočasnou ochranu osobám, které byly v době invaze vojsk Ruské federace na území Ukrajiny státními příslušníky Ukrajiny, a v důsledku této vojenské invaze byly trvale vysídleny z jejího území, byť se v den zahájení válečného konfliktu nacházely mimo území Ukrajiny.
10. Podle žalobkyně by nesprávný výklad rozhodných zákonných ustanovení vedl k předčasnému a nesprávnému závěru žalovaného, že jí nelze poskytnout dočasnou ochranu. V projednávané věci však žalovaný v minulosti skutečnosti uváděné žalobkyní reflektoval a nerozporoval, přičemž jí v období od 12. 4. 2022 do 31. 3. 2025 dočasnou ochranu udělil a opakovaně prodloužil oprávnění k pobytu na území České republiky.
11. Teprve v souvislosti s podáním nové žádosti dne 9. 7. 2025, byla žalobkyně – pro ni překvapivě a v rozporu s předchozí praxí žalovaného – z poskytnutí dočasné ochrany vyloučena. Takový postup je podle žalobkyně v rozporu se zásadou proporcionality a zásadou ochrany legitimního očekávání ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu.
12. Žalobkyně současně navrhl, aby soud vydal předběžné opatření, kterým žalovanému a rovněž Policii ČR a všem odborům cizinecké Policie uloží povinnost strpět pobyt žalobkyně na území ČR po dobu soudního řízení.
13. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s odůvodněním, že pro získání dočasné ochrany nestačí, že žalobkyně prokázala své ukrajinské státní občanství. Podle jeho názoru musí být současně prokázáno, že žalobkyně spadá do některé ze skupin osob, na které se dočasná ochrana vztahuje.
14. Rozhodnutí Rady EU č. 2022/382 vymezuje dvě skupiny osob, na které se toto rozhodnutí vztahuje. Na první skupinu dopadá rozhodnutí obligatorně, zatímco u druhé skupiny mají členské státy možnost volby, zda těmto osobám dočasnou ochranu udělí, případně jim poskytnou jinou formu pobytového oprávnění.
15. Český zákonodárce v § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb., lex Ukrajina, stanovil, že oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany se uděluje cizincům, na něž se rozhodnutí Rady vztahuje obligatorně. V § 3 odst. 2 téhož zákona pak upravil možnost udělení dočasné ochrany osobám, které byly ke dni 24. 2. 2022 držiteli platného povolení k trvalému pobytu na Ukrajině, za předpokladu, že jejich vycestování do státu, jehož jsou státními občany, není možné z důvodu hrozby nebezpečí ve smyslu § 179 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

16. Podle žalovaného žalobkyně nespadá pod žádnou z výše uvedených kategorií. Ačkoli je státní občankou Ukrajiny, nesplňuje další podmínky stanovené zákonem pro udělení dočasné ochrany.
17. Žalovaný dále uvedl, že žalobkyně sama přiznala, že se před rozhodným datem 24. 2. 2022 nenacházela na území Ukrajiny. Z tohoto důvodu ji nelze považovat za osobu, která na Ukrajině pobývala před zahájením ozbrojeného konfliktu. Podle názoru žalovaného lze za osobu vysídlenou považovat pouze takovou osobu, která zemi původu opustila v důsledku situace, jež v ní nastala, tedy konkrétně v důsledku ozbrojeného konfliktu.
18. Mezi situací v zemi původu a jejím opuštěním musí podle žalovaného existovat příčinná souvislost. Jinými slovy, situace v zemi původu musí být důvodem, pro který daná osoba tuto zemi opustila. Nestačí, že se osoba nemůže bezpečně a trvale vrátit na Ukrajinu kvůli tamní situaci; je především nutné, aby tato situace byla důvodem, proč zemi původu vůbec opustila.
19. V této souvislosti žalovaný odkázal na dokument Evropské komise nazvaný „*Operační pokyny k provádění prováděcího rozhodnutí Rady*“, z jehož části týkající se osobního rozsahu provádění rozhodnutí vyplývá, že ukrajinští státní příslušníci, kteří byli vysídleni z Ukrajiny před 24. 2. 2022, nebo se před tímto datem nacházeli mimo Ukrajinu – například z důvodu práce, studia, dovolené, rodinných důvodů, zdravotních prohlídek či jiných okolností – nemohou být považováni za osoby, na které se vztahují podmínky pro udělení dočasné ochrany.
20. Žalovaný připustil, že uvedený dokument nemá závazný charakter a jeho hodnota z hlediska výkladu ustanovení prováděcího rozhodnutí Rady či samotné směrnice je sporná. Nicméně poukázal na to, že Evropská komise, pokud jde o okruh osob, na něž dopadá prováděcí rozhodnutí Rady, zastává stejný názor jako žalovaný.

III.

Posouzení žaloby

21. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
22. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS) musí být pro poskytnutí ochrany podle § 82 s. ř. s. splněno pět podmínek. V projednávané věci jsou všechny podmínky splněny — zásah není rozhodnutím, je zaměřen přímo proti žalobkyni, je nezákonný, a žalobkyně je jím přímo zkrácena na svých právech.
23. Vrácení žádosti bez jejího věcného posouzení představuje zásah do práva žalobkyně na přístup k řízení. Judikatura připouští, že nepřijetí žádosti může být nezákonným zásahem [srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS].
24. Soud vychází z rozsudku SDEU ve věci C-753/23, *Krasiliva*, který zdůraznil, že členské státy nemohou odmítnout žádost o dočasnou ochranu pouze z důvodu předchozího pobytového oprávnění v jiném státě. Nejvyšší správní soud na tento rozsudek navázal v tzv. „dubnové judikatuře“ (např. č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. j. 1 Azs 336/2024-42, č. j. 9 Azs 20/2024-37).

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

25. Zdejší soud se s těmito závěry ztotožňuje a na jejich odůvodnění odkazuje. Nepovažuje za účelné je opakovat v plném rozsahu, neboť žalovaný je s nimi obeznámen z předchozích řízení.
26. Soud se zabýval námitkou žalovaného, že žalobkyně nespadá pod žádnou kategorii osob, na které se vztahuje rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Podle žalovaného je rozhodující, zda osoba **pobývala na Ukrajině ke dni 24. 2. 2022** a byla následně vysídlena. Žalobkyně však Ukrajinu opustila dne 18. 2. 2022, tedy před tímto datem.
27. Podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina je žádost nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v ust. § 3. V této normě uvedeného zákona jsou vymezeny osoby, na něž se zákon (dočasná ochrana) vztahuje. Podle § 3 odst. 1 uděluje žalovaný dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady.
28. V prováděcím rozhodnutí Rady 2022/382, jež aktivovalo stav hromadného přílivu osob, jak jej předpokládá směrnice o dočasné ochraně, jsou takové osoby vymezeny zejména jako ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022, kteří byli z Ukrajiny vysídleni dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil [čl. 2 odst. 1 písm. a)].
29. O skutkovém stavu nebylo mezi účastníky sporu.
30. Soud konstatuje, že výklad žalovaného je **příliš restriktivní** a neodpovídá účelu směrnice Rady 2001/55/ES ani judikatuře SDEU. Rozsudek ve věci *Krasiliva* (C-753/23) výslovně uvádí, že členské státy **nemohou odmítnout žádost o dočasnou ochranu pouze z důvodu předchozího pobytového oprávnění v jiném státě**, aniž by zkoumaly individuální okolnosti. NSS v tzv. „dubnové judikatuře“ zdůraznil, že **klíčové je, zda osoba nemůže bezpečně a trvale pobývat na území Ukrajiny**, nikoli pouze formální datum jejího odjezdu.
31. Pro přiznání ukrajinskému státnímu příslušníku postavení osoby oprávněné podle § 3 Lex Ukrajina je tak zapotřebí kumulativního splnění podmínky (i) pobytu na Ukrajině před 24. 2. 2022 a (ii) vysídlení z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil.
32. Výkladem pojmu „pobývání na Ukrajině“ se již správní soudy zabývaly. V rozsudku ze dne 2. 11. 2023, č. j. 11 A 111/2023-62 městský soud konstatoval, že „Z užití pojmu „pobývat“ (nikoli zdržovat se či nacházet se) lze dovodit, že by mělo jít o dlouhodobější a stálejší pobyt, tj. žadatel by skutečně měl na Ukrajině pobývat dlouhodobě, mít tam bydliště, těžiště svých zájmů, žít tam a podobně.“ (shodně též rozsudky městského soudu ze dne 17. 8. 2023, č. j. 18 A 54/2023-32, ze dne 2. 11. 2023, č. j. 11 A 111/2023-62 či a ze dne 26. 3. 2024, č. j. 15 A 137/2023-46 a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2025, čj. 4 Azs 225/2024-20 či ze dne 7. 3. 2025, čj. 5 Azs 72/2024-21).
33. Městský soud konstatuje, že v řízení nebylo postaveno na jisto, že žalobkyně na území Ukrajiny ke dni 24. 2. 2022 nepobývala, bylo zjištěno pouze to, že dočasně území opustila, a to před uvedeným dnem, nikoli však v úmyslu opustit je trvale.
34. Z bodu (11) Preambule prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382 vyplývá, že „Účelem tohoto rozhodnutí je zavést dočasnou ochranu ukrajinských státních příslušníků, kteří pobývali na Ukrajině a kteří byli počínaje dnem 24. února 2022 vysídleni v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala.“ Smyslem této podmínky je tedy poskytnout dočasnou ochranu osobám, které z území Ukrajiny uprchly až po vstupu ruských ozbrojených sil na její území. Platnost dočasné ochrany byla dle bodu (21)

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Preamble navrhována na dobu jednoho roku, s automatickým prodloužením o další rok. Ukončení platnosti pak bylo podmínováno zjištěním, že situace na Ukrajině umožňuje osobám, jimž byla dočasná ochrana udělena, bezpečný a trvalý návrat [srov. bod (21) Preamble: „V souladu se směrnicí 2001/55/ES by dočasná ochrana měla trvat nejprve jeden rok. Pokud není ukončena podle čl. 6 odst. 1 písm. b) uvedené směrnice, mělo by být její trvání automaticky prodlouženo o období v délce šesti měsíců, avšak nejdéle o jeden rok. Komise bude situaci neustále monitorovat a přezkoumávat. Kdykoli může Radě navrhnout dočasnou ochranu ukončit na základě zjištění, že situace na Ukrajině umožňuje osobám, jimž byla dočasná ochrana poskytnuta, bezpečný a trvalý návrat, nebo navrhnout, aby Rada dočasnou ochranu prodloužila až o jeden rok.“]. Bezpečný a trvalý návrat je pak třeba vykládat tak, že bezpečnostní situace země bude ustálena natolik, že navracejícím se osobám zajistí možnost požívat ve své zemi původu aktivních práv, která jí poskytnou šanci, že v její zemi původu budou naplněny její základní potřeby, a možnost znovu se začlenit do společnosti. Do ukončení doby trvání platnosti a účinnosti prováděcího rozhodnutí Rady, je tedy třeba dočasnou ochranu osobám ohroženým konfliktem na Ukrajině poskytovat.

35. Ochrana poskytovaná prováděcím rozhodnutím Rady automaticky trvala ve smyslu čl. 4 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně do 4. března 2024. Z důvodu trvajících ozbrojeného konfliktu byla dočasná ochrana dále prodloužena prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2023/2409 ze dne 19. října 2023 o další rok, tj. do 4. března 2025. Z důvodu přetrvávající obtížné humanitární situace, celkové nestability a nejistotě ohledně situace na Ukrajině v důsledku útočné války Ruska, včetně intenzivnějších a opakovaných leteckých útoků proti civilnímu obyvatelstvu po celé zemi Rada EU dnem 25. června 2024 přijala další prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2024/1836, kterým se dočasná ochrana prodlužuje do 4. března 2026 [srov. bod (7) Preamble prováděcího rozhodnutí Rady 2023/2409 podle kterého bylo prodloužení ochrany přijato z důvodu, že „nelze vyloučit další rozsáhlý příliv osob, a to kvůli obtížné humanitární situaci, celkové nestabilitě a nejistotě ohledně situace na Ukrajině v důsledku útočné války Ruska, včetně intenzivnějších a opakovaných leteckých útoků proti civilnímu obyvatelstvu po celé zemi. Přetrvává riziko eskalace. Zároveň přetrvává riziko pro účinné fungování vnitrostátních azylových systémů, pokud by dočasná ochrana brzy skončila a všechny osoby, které jí požívají, by požádaly o mezinárodní ochranu najednou“. Prodloužení dočasné ochrany bylo dle (8) Preamble odůvodněno též tím, že: “Vzhledem k tomu, že se vysoký počet vysídlených osob v Unii požívajících dočasně ochrany pravděpodobně nesníží, dokud bude válka proti Ukrajině pokračovat, je prodloužení dočasné ochrany nezbytné k řešení situace osob, které v současné době požívají dočasně ochrany v Unii nebo které budou tuto ochranu potřebovat od 5. března 2025. Dočasná ochrana poskytuje okamžitou ochranu a přístup k harmonizovanému souboru práv a zároveň omezuje formality v situaci hromadného přílivu osob do Unie na minimum. Prodloužení dočasné ochrany rovněž pomůže zajistit, aby azylové systémy členských států nebyly přetíženy výrazným nárůstem počtu žádostí o mezinárodní ochranu, které by mohly podat osoby požívající dočasně ochrany do 4. března 2025, pokud by dočasná ochrana do té doby skončila, nebo osoby prchající před válkou na Ukrajině, které přijdou do Unie po tomto datu a před 4. březnem 2026.“].
36. Situace odůvodňující pokračování dočasné ochrany osobám, kterou byly či budou vysídleny z Ukrajiny, tedy stále trvá. Z citovaných bodů Preamble k prováděcímu rozhodnutí Rady 2023/2049 je přitom zřejmé, že prováděcí rozhodnutí počítá nejen s osobami, které již vysídleny byly, ale též s těmi, které v souladu s čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady ještě vysídleny budou. Soud opakuje, že ani jazykovým, ani účelovým způsobem výkladu směrnice o dočasné ochraně či obou citovaných prováděcích

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

rozhodnutí Rady tedy nelze dojít k závěru, že pojem vysídlení je třeba chápat jako akci jednorázovou. Účelem prováděcího rozhodnutí Rady je totiž poskytnout ochranu všem ukrajinským státním příslušníkům bez rozdílu, zda tyto osoby území Ukrajiny opustily v počátečním stadiu válečného konfliktu nebo kdykoli později v jeho průběhu, a zda tak učinily jednorázově či opakovaně. Samotná skutečnost, že dochází k opakovanému opouštění a návratu na Ukrajinu, je přitom i lidsky zcela pochopitelná a reálně existující (za všechny soud uvádí příklad na věci nedávno posuzované Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, kde matka žalobce nejdříve obdržela dočasnou ochranu v ČR, poté ji obdržela v Nizozemí, poté se vrátila na Ukrajinu a poté opětovně požádala o dočasnou ochranu v ČR). Je obecně známou skutečností, že po celou dobu trvání konfliktu se s proměnlivou intenzitou opakují útoky na infrastrukturu země i její civilní obyvatelé. Naposledy k intenzivním útokům na civilní obyvatelstvo došlo i v době bezprostředně předcházející dni vydání tohoto rozsudku. Bezpečnostní situace na Ukrajině je stále nestabilní, o čemž svědčí i prodloužení dočasné ochrany poskytované na základě prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382, a proto je třeba tuto formu ochrany poskytnout i osobám, která z Ukrajiny prchají opakovaně. Přičemž v souladu s účelem prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382 je třeba při posuzování okamžiku vysídlení posuzovat opuštění Ukrajiny časově bezprostředně předcházející podání žádosti.

37. Soud má za to, že žalobkyně byla fakticky vysídlena v důsledku ozbrojeného konfliktu, neboť se kvůli invazi nemohla vrátit na Ukrajinu. Tím naplňuje definici vysídlené osoby podle čl. 2 písm. c) směrnice.
38. K žalobním námitkám pak soud uvádí, že zásada proporcionality je jednou ze základních zásad činnosti správních orgánů, zakotvená v § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Tato zásada vyžaduje, aby správní orgány při výkonu své pravomoci volily taková opatření, která jsou vhodná, potřebná a přiměřená sledovanému cíli.
39. Pro účely soudního rozhodnutí je třeba posoudit, zda správní orgán při rozhodování o žádosti žalobkyně o udělení dočasné ochrany:
 - zvážil individuální okolnosti jejího případu, zejména její předchozí pobyt na Ukrajině, důvody vysídlení a skutečnost, že jí byla v minulosti dočasná ochrana opakovaně udělena,
 - nepoužil právní normu mechanicky, bez ohledu na konkrétní dopady do právní sféry žalobkyně,
 - nezvolil řešení, které je pro žalobkyni nepřiměřeně zatěžující, zejména s ohledem na hrozbu válečného konfliktu v zemi jejího původu.
40. Pokud správní orgán bez dalšího odmítl žádost žalobkyně pouze s odkazem na formální výklad § 5 odst. 1 písm. b) zákona lex Ukrajina, aniž by přihlédl k jejímu předchozímu postavení a k tomu, že jí byla dočasná ochrana již udělena, mohl tím porušit zásadu proporcionality.
41. Zásada legitimního očekávání rovněž vyplývá z § 2 odst. 4 správního řádu. Tato zásada chrání důvěru jednotlivce ve stabilitu a předvídatelnost správního rozhodování, zejména pokud správní orgán v minulosti opakovaně rozhodoval ve prospěch dané osoby za obdobných skutkových okolností.
42. V dané věci žalobkyně oprávněně očekávala, že jí bude dočasná ochrana opětovně udělena, neboť jí byla v minulosti udělena a opakovaně prodloužena, nebyla informována o změně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

výkladu právních předpisů, která by mohla vést k odlišnému rozhodnutí, nebyla varována před rizikem zamítnutí žádosti, přestože se včas dostavila k prodloužení ochrany.

43. Pokud správní orgán bez předchozího upozornění změnil svůj přístup k výkladu zákona a žalobkyni vyloučil z okruhu osob oprávněných k dočasné ochraně, aniž by jí poskytl možnost se k tomu vyjádřit či doložit další skutečnosti, mohl tím rovněž porušit zásadu legitimního očekávání.
44. Obě žalobní námitky shledává soud důvodnými.
45. Jelikož v zájmu urychlení a efektivity řízení městský soud o podané žalobě rozhodl bez jednání ve lhůtě co nejkratší od jejího podání, nerozhodoval již o návrhu na vydání předběžného opatření, neboť to by se, vzhledem k meritornímu rozhodnutí jevílo jako nadbytečné.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

46. Soud shrnuje, že soudní výluka je ve vztahu k důvodům nepřijatelnosti podle ustanovení § 5 odst. 1 Lex Ukrajina v rozporu s evropským právem a nelze ji aplikovat. Proto soud žalobu projednal a shledal, že je důvodná. Žalobkyně v rámci řízení prokázala, že je osobou, na níž se povinně vztahuje čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382, neboť k jejímu vysídlení z Ukrajiny fakticky došlo po 24. 2. 2022 (respektive její návrat tam je v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil po tomto datu nemožný). Z tohoto důvodu soud podle ustanovení § 87 odst. 2 věta první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil její žádost o dočasnou ochranu z důvodu nepřijatelnosti žádosti, byl nezákonný, žalovanému zakázal pokračovat v porušování práv žalobkyně a současně mu přikázal, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobkyně o udělení dočasné ochrany, zaevidované pod č. j. OAM- 0395827/DO-2025. Žádost žalobkyně tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek pobytové oprávnění vydat.
47. Podle § 60 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, platí, že nestanoví-li zákon jinak, přizná soud úspěšnému účastníkovi řízení náhradu nákladů řízení vůči účastníkovi, který ve věci neměl úspěch.
48. Žalobkyně byla ve věci plně úspěšná, a proto jí náleží náhrada nákladů řízení. Tyto náklady sestávají z odměny za právní zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, a z paušálních náhrad hotových výdajů.
49. Zástupce žalobkyně učinil dva úkony právní služby – převzetí a příprava zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu) a podání žaloby (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu). Za každý úkon náleží odměna ve výši 4 620 Kč, celkem tedy 9 240 Kč, a dále mu náleží dvě paušální náhrady ve výši 450 Kč, tj. celkem 900 Kč. Zástupce žalobkyně je plátcem DPH, a proto se k částce 10 140 Kč připočítává DPH ve výši 21 %, tj. 2 129,40 Kč. Celková výše přiznané náhrady nákladů řízení činí **12 269,40 Kč**.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. srpen 2025

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.